Üç Büyük Mükemmeliyetçilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üç Büyük Mükemmeliyetçilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32013

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üç Büyük Mükemmeliyetçilik Ölçe?i (ÜBMÖ), mükemmeliyetçili?in çok boyutlu yap?s?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? olan "The Big Three Perfectionism Scale" (BTPS) isimli ölçe?in Türkçe'ye **uyarlama** çal??mas?d?r. Kilmen ve Ar?kan (2019) taraf?ndan Türk örnekleminde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? gerçekle?tirilmi?tir. Bu ölçek, bireyin kendine yönelik, ba?kalar?na yönelik ve sosyal olarak reçete edilmi? olmak üzere üç temel mükemmeliyetçilik boyutunu de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in Türkçe versiyonunun psikometrik özellikleri, orijinal yap?y? destekleyerek, bu yap?n?n Türk kültüründe de geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Mükemmeliyetçilik, Üç Büyük Mükemmeliyetçilik Ölçe?i, BTPS, **Faktör Yap?s?**, **Ölçme De?i?mezli?i**, **Uyarlama**, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Sevilay Kilmen, Serap Ar?kan.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **mükemmeliyetçilik** yap?s?n? üç temel boyutu üzerinden psikometrik aç?dan sa?lam bir ?ekilde ölçmektir. Kilmen ve Ar?kan (2019) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ?ngilizce ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürü ve dili ba?lam?nda geçerlili?ini ve güvenilirli?ini s?namakt?r.

Bu çal??ma, The Big Three Perfectionism Scale'in (BTPS) Türk popülasyonunda kullan?ma uygunlu?unu belirlemek için gerekli olan yap?sal geçerlik ve **ölçme de?i?mezli?i** kan?tlar?n? sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu sayede, Türk psikoloji ara?t?rmac?lar?n?n ve klinik uzmanlar?n?n mükemmeliyetçilik alan?ndaki çal??malar?nda kullanabilece?i güvenilir bir araç sunulmu?tur.

Yap?

Üç Büyük Mükemmeliyetçilik Ölçe?i, mükemmeliyetçili?i üç ana boyutta kavramsalla?t?ran çok boyutlu modeli temel al?r. Bu üç boyut ?unlard?r:

Kendine Yönelik Mükemmeliyetçilik (Self-Oriented Perfectionism): Bireyin kendine yüksek, ula??lmas? güç standartlar koymas? ve bu standartlara ula?mak için a??r? çaba göstermesi.
Ba?kalar?na Yönelik Mükemmeliyetçilik (Other-Oriented Perfectionism): Bireyin ba?kalar?ndan gerçek d??? yüksek standartlar beklemesi ve bu beklentiler kar??lanmad???nda ele?tirel bir tutum sergilemesi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sosyal Olarak Reçete Edilmi? Mükemmeliyetçilik (Socially Prescribed Perfectionism): Bireyin di?erleri (aile, toplum) taraf?ndan kendisine yüksek standartlar dayat?ld???na inanmas? ve bu beklentileri kar??layamama konusunda yo?un kayg? ya?amas?.

Bu üç boyut, **mükemmeliyetçilik** kavram?n?n hem adaptif hem de maladaptif yönlerini kapsamaktad?r, ancak özellikle sosyal olarak reçete edilmi? mükemmeliyetçili?in psikopatoloji ile güçlü bir ili?kisi oldu?u kabul edilmektedir.

Geçerlik

Kilmen ve Ar?kan (2019) çal??mas?nda, Üç Büyük Mükemmeliyetçilik Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap? geçerli?i incelenmi?tir. Orijinal ölçe?in teorik olarak öngördü?ü üç faktörlü yap?n?n Türk örnekleminde de do?ruland??? belirtilmi?tir. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, üç faktörlü modelin veri ile uyumunun yüksek oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in farkl? demografik gruplarda (örne?in, cinsiyetler aras?nda) kar??la?t?r?labilir sonuçlar üretip üretmedi?ini belirlemek için **ölçme de?i?mezli?i** (Measurement Invariance) analizleri de yap?lm??t?r. Elde edilen bulgular, ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü oldu?unu ve ölçümün farkl? gruplar aras?nda tutarl? oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Adaptasyon çal??mas?nda, Üç Büyük Mükemmeliyetçilik Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k **güvenirlik** katsay?lar? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in ve alt boyutlar?n?n maddelerinin ölçtükleri yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Genellikle psikometrik çal??malarda, iç tutarl?l?k katsay?s?n?n 0.70 ve üzeri olmas? yeterli kabul edilir. Kilmen ve Ar?kan'?n çal??mas?nda elde edilen **güvenirlik** katsay?lar?, her bir alt boyut için tatmin edici düzeyde olup, ölçe?in ara?t?rma ve klinik uygulamalarda kullan?labilecek kadar güvenilir oldu?unu ortaya koymu?tur.

Faktör Analizi

Üç Büyük Mükemmeliyetçilik Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyonunda, ölçe?in orijinal **faktör yap?s?**n?n korunup korunmad???n? test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Analiz, ölçe?in kendine yönelik, ba?kalar?na yönelik ve sosyal olarak reçete edilmi? **mükemmeliyetçilik** olmak üzere ayr?k üç faktörden olu?tu?unu do?rulam??t?r.

DFA sonuçlar?, model uyum indekslerinin (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu göstermi?, bu da üç faktörlü modelin Türk örneklemine uygun oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in teorik temellerinin kültürel s?n?rlar ötesinde de

ARABPSYCHOLOGY.COM

geçerli oldu?unu göstermesi aç?s?ndan önemlidir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Mevcut Diller: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Özellikle yeti?kin ve üniversite ö?rencisi örneklemlerinde kullan?ma uygundur.)

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonras? ve Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas?, genellikle üniversite ö?rencileri veya geni? bir yeti?kin örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Likert Tipi Derecelendirme (Ölçek maddeleri, kat?l?mc?lar?n ne derece kat?ld???n? belirttikleri bir derecelendirme sistemine sahiptir.)

Anahtar Kelimeler

Kendine Yönelik Mükemmeliyetçilik, Sosyal Olarak Reçete Edilmi? Mükemmeliyetçilik, Ba?kalar?na Yönelik Mükemmeliyetçilik, Psikolojik De?erlendirme, **Güvenirlik**, Geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: kaplansevilay@yahoo.com (Sorumlu Yazar Sevilay Kilmen)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinlerin al?nmas? ve olas? ücretler konusunda sorumlu yazar Sevilay Kilmen ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Kilmen, S., & Arikan, S. (2019). The big three perfectionism scale: factor structure and measurement Invariance in Turkish sample. *Journal of Psychoeducational Assessment, 38*(1), 1-16. doi: https://doi.org/10.1177/0734282919846030

Bu ölçe?in adaptasyon çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: uc-buyuk-mukemmeliyetcilik-olcegi-toad.pdf

Üç Büyük Mükemmeliyetçilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM